

NAUKA O PODNIKU II

Nauka o podniku II

- Výroba jako hlavní podniková funkce a plánování výrobního programu a výrobního procesu
- Plánování nákupu, dopravy a skladování
- Produkční teorie
- Základy teorie nákladů
- Vědecko-technický rozvoj, výrobkové a procesní inovace
- Odbyt jako hlavní funkce podniku a odbytová politika

Nauka o podniku II

- Členění nástrojů odbytové politiky a výrobní a cenová politika
- Komunikační a distribuční politika podniku
- Investice a financování
- Investiční plánování a investiční propočty
- Majetková a kapitálová výstavba podniku
- Úkoly a členění podnikového účetnictví
- Účetní závěrka
- Finanční analýza podniku

Výroba jako hlavní podniková funkce a plánování výrobního programu a výrobního procesu

- Výroba jako hlavní funkce podniku
 - Pojem výroba a jeho obsah
 - Vztah výroby k odbytu, investování a financování

- Plánování výroby
 - Plánování výrobního programu
 - Plánování výrobního procesu
 - Výrobní postupy
 - Organizační typy výroby
 - Výrobní typy
 - Krátkodobé plánování výrobního procesu
 - Určení velikosti dávky
 - Lhůtové plánování
 - Plánování kapacit

Pojem výroba

1. Veškeré podnikové funkce
 - každá kombinace výrobních faktorů
2. Podnikové výkony
 - zahrnuje základní podnikové funkce bez funkce odbyt
3. Zhotovení
 - tovární výroba, vyrábění

Vztah výroby k odbytu, investování a financování

Tři oblasti podnikového procesu:

- výroba,
- odbyt,
- financování a investování.

Plánování výroby

= cílené plánování a formování podnikového výrobního procesu.

- Je třeba plánovat tyto oblasti:
 - výrobní program,
 - výrobní proces,
 - připravenost výrobních faktorů pro výrobu.

Plánování výrobního programu

= určit optimální výrobní program, tj.

- které druhy (co),
- v jakém množství (kolik) a
- v určitém období (kdy) vyrobit.

Rozlišujeme:

- dlouhodobé plánování a
- krátkodobé plánování.

Plánování výrobního programu

Čtyři modelové situace:

- Velikost měsíčního odbytu je konstantní (pekárny)
- Odbytové množství pravidelně sezónně kolísá (zmrzlina, nápoje, jízdni kola) → řešení:
 - výrobní množství se přizpůsobí výkyvům odbytu,
 - udržuje se konstantní výroba,
 - do výrobního programu se zařadí výrobky, jejichž sezónní odbytové výkyvy jsou vůči původním výrobkům fázově posunuty,
 - možnost v době útlumu odbytu vyrábět pro jiné podniky nebo naopak v sezónní špičce zadávat práci jiným podnikům.
- Při nákupu se vyskytují sezónní výkyvy (cukrovary)
- Konjunkturální výkyvy

Plánování výrobního procesu

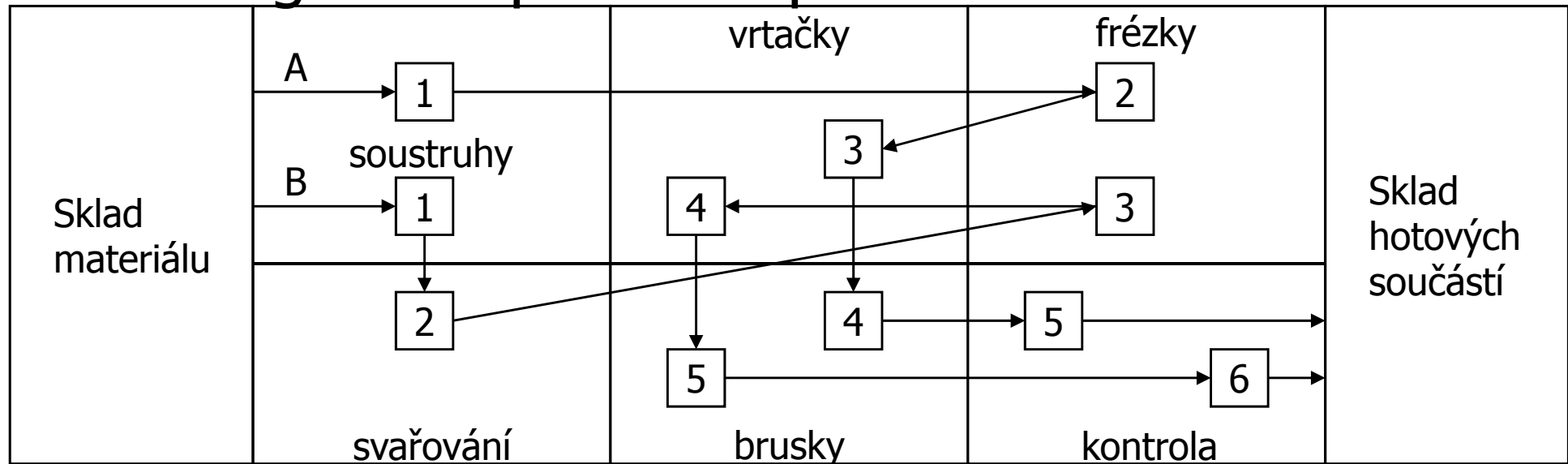
= stanovení

- jakými výrobními postupy,
- během kterého období a
- ve kterých nákladových střediscích se má plánované množství výrobků vyrábět.

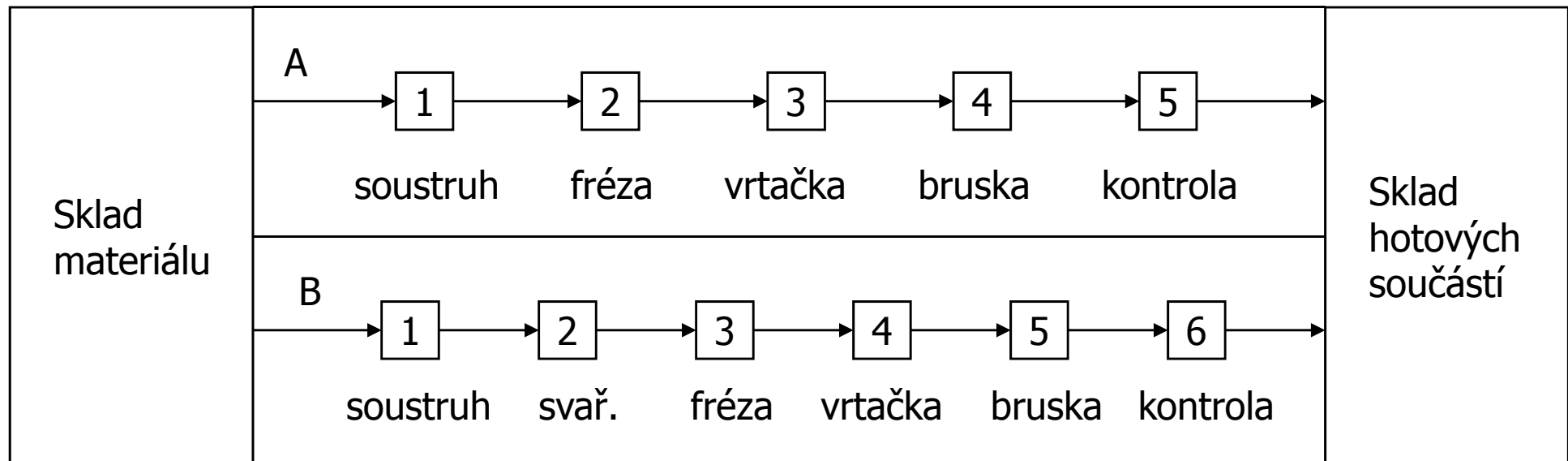
Rozlišujeme:

- dlouhodobé plánování a
- krátkodobé plánování.

Technologické uspořádání pracovišť

Předmětné uspořádání pracovišť

Výrobní postupy (dlouhodobé plánování)

Výrobní postupy členíme ze dvou hledisek:

- organizačního hlediska
→ organizační typy výroby,
- opakovanosti výroby
→ výrobní typy.

Organizační typy výroby

- Proudová výroba
- Dílenská výroba
- Skupinová výroba
- Výroba na stanovišti
- Výrobní hnízdo

Výrobní typy

- Kusová výroba
- Opakovaná výroba
 - Hromadná výroba
 - Sériová výroba
 - Druhová výroba
 - Výroba v šaržích

Základní typy výroby a jejich znaky

Typ výroby	Uspořádání pracovišť	Formy organizace výroby	Vyráběný sortiment	Opakovatelnost	Produktivita vlastní výroby	Výrobní náklady na jednici	Náklady na přípravu výroby	Flexibilita
Kusová	technologické	fázová	široký	malá	nízká	vysoké	nízké	velká
Sériová	smíšené	skupinová	střední	střední	střední	střední	střední	střední
Hromadná	předmětné	proudová	úzký	velká	velká	nízké	vysoké	nízká

Krátkodobé plánování výrobního procesu

Rozlišujeme zde oblasti:

- určení velikosti dávky,
- lhůtové plánování,
- plánování kapacit.

Určení velikosti dávky

- Optimální velikost dávky:

$$m_{\text{opt}} = \sqrt{\frac{2 * M * N_f}{N_l}}$$

m ... výrobní dávka

M ... roční spotřeba

N_f ... fixní náklady výrobní dávky

N_l ... variabilní náklady na skladování na ks a období
(náklady skladovací + náklady z vázanosti)

Lhůtové plánování

Cílem lhůtového plánování je stanovení **termínů zahájení a dokončení pracovních postupů**, které jsou spojeny s různými výrobními zakázkami a to

- se zřetelem na technologicky podmíněné pracovní postupy a
- bez ohledu na kapacitní omezení.

Plánování kapacit

V jeho rámci se **časově stanovují pracovní postupy**

- na základě lhůtového plánování
- s ohledem na kapacitní omezení.